

خیلواکی

استقلال

www.esteqtaal.net

دوشنبه، ۲۹ اکتوبر ۲۰۲۱

ملالی موسی نظام

راه زندگی پر مشقت یک زن افغان

دو تصویری از « شربت گل » که مدت بیشتر از سی سال از هم فاصله دارند

ظاهراً خبر روز در مطبوعات جهانی میتوانست مانند صد های دیگر فقط پذیرش یک زن افغان مهاجر و خانواده وی در شرایط سخت اوضاع اجتماعی در افغانستان امروز، ذریعۀ کشور ایتالیه باشد، ولی تاریخچه پر درد و مشقت این خانم هموطن به نحوی از همان نو جوانی تاریخ ساز بوده و شاید هزاران دیگر مانند وی چنین راه پر خم و پیچی را با خاموشی و صدای در گلو خفته طی نموده باشند: " ایتالیا به شربت گله 'دختر چشم سبز افغان' پناه داد".

در حقیقت با کودتای منحوس ثور و اشغال افغانستان یک کشور مستقل و غیر منسلک، در پهلوی جنایات سخیف و بیشمار بشری بر ملت مظلوم افغان، ملیون ها مردم بیچاره مملکت با ترک اجباری وطن راهی کمپ های پناه گزینان گردیده و به ممالک همسایه پناه بردند.

« شربت گل » دختر نو جوان هم که در سال ۱۹۸۴ م - ۱۳۶۳ ش که در یکی از کمپ های پناه گزینان افغانستان بسر می برده بود، تصادفاً خبر نگار امریکایی مجله معروف «ناشنال جیوگرافیک»

با او و فامیلش بر خوردی داشته و ظاهر جالب وی و مخصوصاً چشمان سبز رنگ و زمردین او جلب نظر «استیو مک کوری» خبرنگار مجله مذکور را می نماید و این عکس که به سادگی بر روی جلد مجله نشر میگردد، از قضا سال ها تاریخ ساز میشود.

دیری نمی گذرد که تصویر که حالت ترس و وحشت زدگی از سیمای دخترک جنگ دیده آواره در آن هویدا بود، بر روی هزاران مجله، امتعه تجارتي و دیوار های رستوران ها، مغازه ها و مناطق توریستی سیاحین جهانی قرار می گیرد. در حالیکه هزاران منبع از موجودیت آن فیض می برند، این دختر مظلوم افغان هیچ عایدی را که چاره حال زار او و فامیلش را بنماید، نصیب نمی گردد، بلکه روزگار مشقتباری را در سرزمین آوارگان سپری می نماید.

اینقلم در همان زمان در دفتر مهاجرت و توریزم کار مینمودم که همسایه دفتر با مجله جدید «ناشنال جیوگرافیک» نزد من آمد و مجموع سوالاتش در زمینه فقط رنگ موهای روشن و چشمان زمردین تصویر دختر افغان بود. وی اصرار می ورزید که بداند که آیا خصوصیات شکل «شربت گل» جوان در مناطق خاصی از کشور ما موجود بوده، یا جاهایی دیگری هم چنین خصوصیات چشم و رنگ موی غربی را در مملکت دارد؟ البته که عکس و تصویر هنوز به شهرت نرسیده بود.

تصویر فراموش نشدنی «شربت گل» که در ۱۲ سالگی او در اردوگاهی در پاکستان توسط «استیو مک کوری»، عکاس مجله نشنال جئوگرافیک، در دهه هشتاد میلادی گرفته شده بود، از مشهورترین تصاویر در تاریخ این مجله به شمار می رود.

بهر حال، سال ها دیگر احوالی از «شربت گل» بدست نیامد و وی با ازدواج و داشتن فرزندان، مانند میلیون ها آواره وطن در عصر اشغال افغانستان با گمنامی، درکمپ های مهاجرین پاکستان به

سر می برد و شوهرش به نان پزی می پردازد تا قوت لایموتی را برای خانواده فراهم نماید، در حالیکه عکس روی جلد با همان شهرت، حتی بر روی البسه، شال ها و زیب و زینت تابلو های مختلفه در اکثریت ممالک میگردد.

در سال ۲۰۰۲ یکبار دیگر اسم و تصاویر «**شربت گل**» در مطبوعات مطرح میگردد، اینبار همان خبرنگار امریکایی یعنی «**ستیو مک کوری**» با تجسس فراوان در یکی از قریه جات داخل افغانستان، باز هم موفق به یافتن «**شربت گل**» و فامیلش که به وطن عودت نموده بودند، میگردد و چون ظواهر زن بینوا، بسیار متفاوت گردیده بود، مدتی را به اثبات اینکه وی همان شخص در تصویر روی مجله است یا نه، سپری می نماید. همان زمان در اخبار از جستجوی خبرنگار برای اثبات و مراجعه به شواهد و همسایگان هم معلوماتی منتشر گردیده بود. بعد از کشف دوباره این زن محنت کشیده فقیر و آواره، باز هم علی الرغم شهرت وی، کمک مناسبی که بتواند او و خانواده اش را از فقر مفرط نجات بخشد میسر نگردید.

عکسی از «**شربت گل**» در توقیف حکومت پاکستان

سال ها بعد شوهر در اثر مرض مهلکی فوت نمود و «**شربت گل**» که بار مسولیت و اعاشه خانواده بر شانه های نحیفش سنگینی میگردد، چون مانند ملیون ها افغان آواره در پاکستان متوصل به تهیه اوراق شناسایی رسمی می گردد تا از آن مملکت غدار اخراج نگردد. مقام های پاکستانی در سال ۲۰۱۶ در تلاش برای اینکه شربت گل را در پاکستان نگه ندارند، او را به اتهام جعل اسناد هویت بازداشت و برای حدود دو هفته زندانی کردند. خبر زندانی ساختن «**شربت گل**» در اخبار نشر شد و زندانی شدن «**شربت گل**» نه تنها در مطبوعات خارجی و داخلی بلکه در شبکه های اجتماعی نیز بگونه گسترده انتشار یافت.

در همان سال سازمان عفو بین‌الملل در عکس‌العمل به خبر اخراج شربت گل از پاکستان گفته است که "اخراج او نهایت بی‌عدالتی است. مدیر مسئول بخش جنوب آسیای سازمان عفو بین‌الملل گفته است: "با فرستادن این خانم افغان به کشوری که سال‌ها ندیده و فرزندانش آن را نمی‌شناسند، رنج او نمونه‌ای از برخورد ظالمانه پاکستان با مهاجرین افغان شناخته شده است."

وکیل مدافع شربت گل در صحبت با بی‌بی‌سی گفت که محکمه به شربت گل ۱۵ روز زندان تعیین کرده بود که روز دوشنبه تکمیل می‌شود و سپس او به افغانستان بازگردانده خواهد شد.

گفته می‌شود که سفارت افغانستان و قنصلگری در پشاور در همان وقت بر حکومت پاکستان فشار آوردند که ویرا آزاد نماید که پس از رهایی از زندان، «شربت گل» به افغانستان منتقل شد. (مقامات افغان می‌گویند، «شربت گل» و فرزندانش در نیمه‌های شب در تورخم از سوی پاکستان به جانب افغانستان تسلیم داده شده است - خبری از مطبوعات)

محمد اشرف غنی، رییس‌جمهور پیشین افغانستان از شربت گله پذیرایی کرد و برای وی منزلی را جهت اقامت خودش و فامیل وی امر داد.

در بیانیه منتشرشده از سوی دفتر آقای دراگی صدر اعظم ایتالیا آمده است که پس از حوادث ماه آگست (تسلط طالبان بر افغانستان) برخی فعالان جامعه مدنی از دولت ایتالیا درخواست کرده بودند که «شربت گل» را برای خارج شدن از افغانستان کمک کند که در نتیجه شورای وزیران و ریاست جمهوری ایتالیا امکان سفر او به این کشور را بخشی از پروگرام بزرگتر اسکان و پناه دادن به افغان‌ها بود، فراهم کرد.

با تغییرات اخیر و تصرف افغانستان توسط طالبان، ممالک مختلفه در صدد پناه دادن تعدادی از افغان‌ها گردیدند که از آن جمله اخیراً این خبر در مطبوعات منتشر گردید:

(شربت گله، زن چشم سبز افغان که پس از نشر عکسش در روی جلد مجله نشنل جیوگرافیک به چهره شناخته شده جهانی مبدل شد، در ایتالیا پناه داده شد.)

(دفتر صدر اعظم ایتالیا روز پنجشنبه ۲۵ نومبر - چهارم قوس با نشر بیانیه ای گفت که حکومت این کشور پس از آن اقدام به پناه دادن به «شربت گل» کرد که این بانوی افغانستان خواستار کمک برای ترک کشورش شد.)

در حال حاضر «شربت گل» ۴۱ سال عمر دارد و مادر چهار فرزند است، او شوهرش را در اثر بیماری زردی سیاه که خودش نیز به آن مبتلاست از دست داده است. برخی رسانه های غربی شربت گله را "مونالیزای افغان" لقب داده اند.

دفتر ماریو دراگی، صدر اعظم ایتالیا امروز (پنجشنبه، ۴ قوس) اعلام کرد که شربت گل و فامیلش، به روم رسیده است.

داستان حیات زن آواره افغان از مجموع اخبار قدیم و جدید تهیه گردیده است.

پایان